

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Béka-bérlház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független, Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznapi (4 oldal)
200.000, vasárnap (6 oldal) 300.000 pengő.

Politikai szemle

Budapest, április 15. Közvetlen volt észlelhető az elmúlt héten a békeelőkészítés kérdésében, amely körül heteken át mely ellenfelek választották el a politikai pártokat. Kifejezésre jut ez a közlekedés a kommunista Szabad Nép egyik cikkében, amely megállapítja, hogy a magyar békeelőkészítés nemrégiben még vigasztalan képe legutóbb örvendetesen megváltozott. Sovinszja ígatás a kommunisták szerint eltűnt a magyar politikai élet felszínéről és a magyar politika felelős tényezője a döntő pártok és a közvélemény jórészt áthatotta néhány döntő felismerés, amely egészséges alapokra helyezheti a magyar békeelőkészítést. A kommunisták szerint a demokratikus erők felülkerekedése a Kisgazda Pártnak elősegítette ezt a folyamatot és megjavította a béke előkészítés lehetőségét. Ugyanezen a vonalon mozog a demokratikus pártok szabadparka. mentjének közös békeelőkészítő értekezlete, ahol a kommunisták, a Kisgazda és a parasztpártiak szónokai nagyjában egyértelműen világítottak meg a béke előkészítésének feltételeit.

Ebbe a belpolitikai kerthe illeszkedik be a magyar kormánydelegáció moszkvai látogatása, amelyet a koalíciós pártok minden oldalán nagy érdeklődés kísér. Az elutazás előtt Nagy Ferenc miniszterelnök és Szekács Árpád államminiszter egyaránt annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a moszkvai látogatás eredménytel fog járni és azokból a külsőségekből, amelyek mellett a magyar kormánydelegáció moszkvai látogatása és szereplése folyik arra lehet következtetni, hogy ez az optimista várakozás nem lesz hiábavaló.

Ugyanehhez a kerthe kívánkozik annak megemlézése, hogy Bede István londoni magyar követ több ízben át tartózkodott Budapesten hosszabb tanácskozásokat folytatott a felelős kormánytényezőkkel és közvetlenül a magyar kormánydelegáció Moszkvába utazása előtt a miniszterelnökkel hosszabb megbeszélést folytatott a budapesti angol követ is, aki két hónapos távollét után érkezett meg Budapestre.

Az érdeklődés előterében állott az elmúlt héten a parasztság megteremtésének kérdése is. A Kisgazda Párt álláspontját ebben a kérdésben Nagy Ferenc miniszterelnök pécsi beszédében röviden érintette és részletesen Kovács Kovács Béla, a Kisgazda Párt főtitkára fejtette ki a Kis Újság vezércikkében, akik a Parasztszövetségben jelölték meg a parasztság jövő kereteit. Legjobban ez a kérdés a Parasztpártot érinti, amely sietett is válaszolni a felvetett kérdésekre. Veres Péter nyilatkozatában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a parasztság megvalósítása rövidesen kényszerítő szükségessé válik.

A B. lista végrehajtása csak nagy vonalakban szerepelt a kormány szanalási tervének keretei között és a B. listáról szóló rende-

Sztálin fogadja a magyar küldöttség tiszteletére

Moszkva, április 17. (Pass) Sztálin generalisszimusz április 16-án a Kremlben fogadást rendezett Nagy Ferenc miniszterelnök tiszteletére.

A fogadáson Nagy Ferenc miniszterelnökön kívül jelen volt Szekács Árpád miniszterelnök-helyettes, Gyöngyösi János külügyminiszter, Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter, Székfü Gyula moszkvai magyar követ és a mosz-

kvai magyar követség tagjai, Szovjet részről jelen volt Molotov, Puskín, a Szovjet Unió magyarországi követe és a szovjet haderő, valamint a külügyminisztérium magasrangú tisztviselői. A fogadást borítói légkörben folyt le.

A magyar kormányküldöttség folytatja Moszkva nevezetességeinek, kulturális és nevelő intézményeinek megtekintését. A magyar vendégek meglátogatták Moszkva

nagyobb ipari vállalatát. A magyar kormányküldöttséget újjára elkísérte Puskín, a Szovjet Unió magyarországi követe is. (MTI) Budapesti jelentés szerint megnyugtató eredménnyel zárultak a moszkvai tárgyalások. A magyar kormányküldöttség valószínűleg esztendőnkön érkezik haza. Unneplyes fogadtatásban akarják a hazatérőket részesíteni. Ez alkalommal a főváros zászlódszát áll.

1000 pengő a kalória és százszázalékos fizetésemelés

A Gazdasági Főbizottság a kalória pénzbéni mezeváltási árát április 15-től kezdődően a következőképpen állapította meg:

Egy kalória pénzbéni mezeváltási ára mindazokban a helységekből

ahol a budapesti közpénzhérek 100 százalékat fizetik, ezer pengő, azokban a vidéki helységekből, ahol a budapesti közpénzhérek 95 százalékat fizetik, 960, ahol 90 százalékat, 800, ahol 85 százalékat

700 pengő. Az 1946 április 14. napját követő munka után a munkáltató 100 százalékkal magasabb órabért és egyéb járandóságokat köteles kifizetni a munkavállalóknak.

„A béketervezetek csomóját Párisban kell átvágni”

London, apr. 17. (AFP) Bevin hivatalosan elfogadta a francia kormány megítváását a külügyminiszterek április 25-én Párisban kezdődő békeértekezletére. A külügyminiszterek értekezletének első és legfontosabb feladata, hogy új lendületet adjon a fengelyható volt esatlós államok közötti békeszerződés előkészítésének. A h. külügyminiszterek mintegy 4 hónapos esaknem megszaktítás nélküli munkájuk során az öt béketervezet közül egyet megfejeztek be. Párisban tehát maigunknak a külügyminisztereknek kell átvágni azt a csomót, amelyet Londonban nem tudtak meg-

oldani. Anig az Olaszországgal, Magyarországgal, Romániával, Bulgáriával és Finnországgal kötendő békeszerződést nem írják alá és nem hagyják jóvá, addig ezek az országok nem számíthatnak arra, hogy elfoglalják helyüket az európai politikai és gazdasági vérkeringésben. A négy nag hatalom ezen feladatok teljesítése után láthat hozzá a Németország jövő helyzetére vonatkozó megkényesíthető helyzet megoldásához. Londonban fontosnak tartják, hogy a német kérdés tanulmányozása előtt a fengely volt esatlósainak sorsát elintézzék. (MTI) Byrnes, az Egyesült Államok

külügyminisztere kedden tartott sajtóértekezletén annak a reménynek adott kifejezést, hogy a „négy nagy” külügyminiszterei, nek a közel jövőben Párisban tartandó értekezleten meggyezés jön létre. Byrnes Németország volt esatlósával, brit, francia és amerikai részről történő külön békekötés lehetőségéről szólva kijelentette, hogy nem tartja helyesnek, hogy külön békeszerződéseket írjanak alá. Byrnes a továbbiakban kijelentette, hogy a párisi értekezleten elsősorban az európai békeszerződések kérdése kerül megfárgyalásra.

Bajcsy-Zsilinszkyék kintói a Népbíróóság előtt

A budapesti népbíróóság most tárgyalja Orondy Norbert volt esendöröző és társainak bűnügyét. Rado Endre dr. a nyilas számonkérő különítmény katonai alosztályának parancsnoka volt, 1944 november 22-én Mikolcs Tibor százados besugása alapján a Bajcsy Zsilinszky-féle ellenállási mozgalmat leplezte, annak tagjait, Bajcsy Zsilinszky Endrét, Kiss Jánost, Tarosay Vilmost, Almásy Pált, Belezay Istvánt, Rovai Kálmánt, Tarosay Kálmánt, dr. Szobony Józsefet, Markos Györgyöt, Makky Miklóst, Vago Józsefet, Lazar Vilmost és még többeket elfogattat. A Margit körüli fogházban minden emberi képeletet tulszarnyaló kínzások között hallgattak ki őket. Miután előzőleg tabukat véresre verték, Rado kényszerítette őket, hogy feldagadt lábbal parázson járjanak. Utána négyközláb kellett egy haraszba tett kalap körül körbe-körbe maszkálni. A kínzások addig tartottak, amíg a letartoztatottak nem tettek Rado kívánságának megfelelő „beismerő vallomást”. Rado villanyozó készülékkel kínzta özevgy dr. Tarosay Vilmost, hogy tole az ellenállási mozgalomra vonatkozó adatokat esikarjon ki. Rado a nemzeti számonkérő különítmény által a bírósághoz áttett ügyekben az ítélet tekintetében terrorizálta a bírakat. A zárt börtönökben elhelyezett szavazatok felnyitotta és a vádlottak mellett szava-

zó bírakat lezáratta és sajátkezeleg bántalmazta, ilyen formán részese volt emberek törvénytelen megkínzása nak és kivégzésének. Dr. Balassa Bálint a számonkérő különítmény polgári alosztályának parancsnoka volt, Radóhoz hasonlóan, az emberi aggyal szinte elpöszelhetetlen kínzasi módokkal vállalta a letartoztatottakat. A harmadrendű vádlott Orondy Norbert a nyilasmozgalommal annak megalkikításától kezdve kapcsolatot tartott fenn. ő állította fel a nyilas számonkérő különítményt. Felhatalma-

zást kapott arra, hogy a legmagasabb rangú katonatisztek ellen is eljárhat, bárkit letartoztathat, a honvedelmi miniszter előzetes engedélyének kikérése nélkül. Ennek a példátlanul álló felhatalmazásnak a börtönökben jut-tatta bitofára a magyar ellenállási mozgalom hőseit, vezetőit, érdemei esismerésűl Szilasi soron kívül esendörözőssé nevezte ki. Orondy adott utasítást a különböző letartoztatások foganatosítására és o biztatók plántosait, hogy kínzásokkal szerzenek beismerő vallomást. A tárgyalás tart

Felüggesztették az iráni kérdés megvitatását

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa keddi délutáni ismét üléseült. Az Egyesült Nemzetek főtitkára hosszú jelentést terjesztett a tanács elé. A jelentés jogi vonatkozásában forlókodik azzal a kérdéssel vajon a Biztonsági Tanács napirenden tarthatja-e az iráni kérdést. A jelentést kiadták a szakértőkből álló bizottságnak azzal, hogy két napon belül tegyenek jelentést a tanácsnak.

Stettinius az Egyesült Államok képviselője ismét amellett szült sikert, hogy az iráni kérdés napirenden kell tartani. A tanács, mondotta, nem ismerheti félre azt a tényit, hogy az iráni kormány álláspontjában bekövetkezett hirtelen változás az alábbi körülmények között esznapok még mindig Irán területén tartózkodtak. Gromiko szovjet delegátus kijelentette, hogy Stettinius állásfog-

A koalíciós szellem megszilárdulását jelzi, hogy a Független Kisgazda Párt politikai bizottsága közös megbeszélést tartott a Kommunista Párt politikai bizottságával és ezen a megbeszélésen számos kérdés tisztázódott a két párt vezetősége között. A két párt vezetői megállapodtak abban, hogy a jövőben hasonló találkozásokat gyakrabban rendeznek. Ugyanilyen pártközi megbeszélést tart majd a Kisgazda Párt koalíció többi pártjával is, hogy

ilyen módon minimálisra eszküntsék a pártok között előforduló sürülődásokat és elősegítse a vállalt közös program megvalósítását. A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének budapesti kongresszusa ugyancsak a koalíciós egyetértés jegyében zajlott le, Tildy Zoltánné, a kongresszus elnöke jogosan mutatott arra, hogy a magyar nők első találkozója kifünően sikerült.

la ása nem logikus. Stettinius feláldozta a logikát, annak érdekében, hogy elforzsítsa és felfújja az ügynevezet iráni kérdést.

A holland delegátus ismét hangsúlyozta azt a véleményét, hogy a tanácsnak joga van napirenden hagyni a kérdést. A tanács ezután mindaddig felüggesztette az iráni kérdés megvitatását, amíg a szakértőkből álló bizottság jelentése hozzá meg nem érkezik. A bizottsági tanács szorosan eszt ismét összeült, hogy megvitatassa a spanyol kérdésben előterjesztett lenygel indítványt.

Az új magyar-román árucsereforgalmi egyezmény

Az 1945. évi magyar-román árucsereforgalmi egyezmény lejárt. Bukarestben április 13-án a magyar kereskedelmi küldöttség új árucsereforgalmi egyezményt kötött Romániával.

Az egyezmény kepesán nagymennyiségű sződa és maronátron érkezik Magyarországra. Sikerült mezevagyásügyi előjelátásunkat is biztosítani. A fűhehozatali terén a magyar kívánságokat teljesen kielégítették. Az 1946. évben 40.000 tonna sződa szállására is kétélezte-séget vállalt Románia. Ezenkívül több ezer tonny szállítást is vállalt. A szerződés egyik külön pontja a román bér munka megállapodás, amely szerinti szorimot készítenek Romániának és ezért eserebbe élő sertést kapunk. Románia mákot és máktörédeket ad alkikellők ellenében. Magyarország az egyezmény keretében az újonnan épülő elektromos és alumínium ipar termékeit szállítja Romániának. A szállítások azonban megindulnak, mert a román közlekedésügyi miniszter garantálta a szükséges vagonokat.

Loebe lemondott

Loebe, aki Hitler 1933. évi hatalomra jutása előtt a német barodalmgyűlés utolsó elnöke volt és egyike a német szociáldemokrata párt legnépesebb tagjainak, lemondott a párt központi bizottságban viselt tagságáról. Loeb nem ért egyet a szociáldemokraták és a kommunisták gyakorlatilag immár végrehajtott összeolvadásával.

A tanév befejezése

Az 1945-46. iskolai évet július 15-ig az egész ország területén be kell fejezni. A jövő tanévben mindenképpen biztosítani fogja a tanügyi kerényezet a 210 tanítási napot.

Az atombomba kísérletek

Washington, apr. 17. Blandy altengernagy, a július elejére tervezett Dékni szigeti (Közép-Csendes óceán) atombomba kísérletek vezetője kijelentette, hogy a kísérletek nem jelentenek fenyegetőzést más nemzetek számára, hanem óvatossági és takarékosssági védelmi rendszabályok. A kísérleteken szerzett tapasztalatok segítségével az Egyesült Államok továbbra is csak a tartós világbéke fenntartására törekszik.

Fotó Herváth
Simaeny-utca 1 h.

Jelenségek

A Kommunista Párt helyi lapja, a „Néplap” április 18-i számában a következő cikket közölte:

„Kedden lesz Gábor Cusztáv újra-igazolása. Emlékeztetnek olvasóink a pár hónapja lapunkban is ismertetett körülményekre, melyek között Gábor Cusztáv a vasutas munkásság tiltakozása ellenére a debreceni állomásfőnöki tisztet elfoglalta. Azóta Gábor állomásfőnök faszita voltára olyan súlyos és nagymennyiségű adat gyűjtése és felfedezése történt, melyek miatt a közvélemény elhatározta, hogy elárulja az igazságot a vasutasok iránt.”

A Szociáldemokrata Párt lapja a Tiszántúli Népszava április 17-i számában a következőket közölte:

„A szocialista vasutasok vállalkoztak ki Gábor elvtársat az igazoló bizottság helyiségéből. Ismeretes, hogy Gábor Cusztáv állomásfőnök elvtársunkat a múlt év szeptemberében a VI-os számú vasutasoktól igazoló bizottság igazolta. Azóta azonban eltelt néhány hónap az idő alatt egyesek alapítványokká illették Gábor Cusztávot. Többek között az állomás vasutas szakszervezet gyűjtötte ellene a vádak, amelyekben azt állította, hogy Gábor Cusztáv a püspökladányi vasutasokat számtalan esetben megrugdosította.”

Ilyen és ehhez hasonló vádak tetők szükségessé, hogy Gábor Cusztáv állomásfőnök elvtársat újraigazoláskor vassal alá. A VI-os számú igazoló bizottság foglalt tartotta meg az Üzletvezetőség helyiségében az újraigazolási tárgyalást. Határozatát megjelentetve a Cusztáv elvtárs mellett. Két órák kezdődött meg az igazolás. Kovári László elvtárs elnöklésével. Az igazoló bizottság elnöke a vad öt tanút nem gátta ki, akik elnyitették a vádbeli ostromok súlyosságát. Ezenhangra állították, hogy Gábor Cusztáv nem rugta meg őket.

A vádatanuk kihallgatása után az igazolóbizottság úgy döntött, hogy a védelem tanuival is ötöt hallgatnak ki. Két máramarosi, két kolozsvári tanu kihallgatására került sor, majd Horváth Béla MAV felügyelő telt tanuvalomást. Mindnyájan állították, hogy Gábor Cusztávot igaz-vezető demokratikus gondolkodásának ismerik. Min fönök mindenkori a legkedvesebb hangnemből beszélt alkalmozatáit a egyetlen egyszer sem követett el olyasmit, amely atájan népellenességre lehetne vádolni. A tanuállomások után az igazolóbizottság ítélethozatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás után ismét bevonult a bizottság a terembe s öt óra előtt néhány percet hirdette ki Kovári elnök az ítéletet, amely szerint a Gábor Cusztáv elvtársunk ellen felhozott vádak alapítványokká bizonyultak s ezért őt a bizottság igazolta. Nagy tapsmal és údvívással fogadta a hatalmas tömeg az ítéletet, megjeleneztek az igazoló bizottságot, Gábor elvtársunkat pedig a vállukon vitték ki a teremből.

Az állomásfőnök elvtársat visszatérte után az állomás virágokkal fogadák.”

A Kommunista Párt lapja, a „Néplap” annak ellenére, hogy előzetesen felhívta az újraigazolási eljárásra a figyelmet, annak megtörténte után április 17-i számában egy szót sem közölt az igazolás eredményéről.

Dr Szabó Sándor orvost őrizetbe vette a rendőrség

A debreceni rendőrség politikai osztálya eljárást indított dr. Szabó Sándor orvos ellen, aki néhány héttel ezelőtt tért haza Debrecenbe. Dr. Szabó Sándor ellen azért indult meg az eljárás, mert a rendőrség megállapítása szerint a Magyar Jövő Szövetség debreceni csoportjának és a Nemzeti Munkaközpont helyi szervezetének elnöke volt. A rendőrség megkezdte dr. Szabó Sándor kihallgatását.

Meghalt a fancieskai robbanás harmadik áldozata is

Beszámoltunk arról a megdöbbentő gyermektragédiáról, mely a Fancieskán történt, ahol a mezőn játszó gyerekek ágyugolyóit találtak. A löveggyel játszódnak kezdtek, mire az felrobbant és két gyermekét a robbanás erője szét szakított, a harmadikat, a 16 éves Szabó Mihályt pedig eszméletlenül, életveszélyes állapotban szállították be a debreceni klinikára. A tegnapi napon anélkül, hogy eszméltre tért volna és ki lehetett volna hallgatni, meghalt a robbanás harmadik áldozata is.

A rendőrség szemlélet tartott a szerencsétlenség színhelyén és megállapította, hogy a fancieskai erdőben sok fel nem robbant lövedék van. Atírt a honvédséghez, hogy a robbanó anyagok összegyűjtésére tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

Hortobágy

A boldog békevilágban korábban vasszal megkezdődött a „kihajtás” a Hortobágyra. Először a birkákat, bárányokat hajtották ki, később váltották a „cédulát” az ökrökre, tehénre, borjúra, lóra, eszikóra. A juhászok, gulyások, eszükök bojtárjaikkal már tereltek a nyáját, a gulyát, a ménest, az okos hegyesfülü pulikkal. A gémekulak körül ropogott a pásztortűz és rotyogott a bográcsban a lebbenesleves, vagy birkapörkölt.

A háború elvitte a nyáját, a ménest, a gulyát és elvitte a hortobágyi romantikát is. Mi lesz most a Hortobágygal, az árván maradt pusztá legelővel, ahol most nem maradt más csak hullámzó déliháb, fellibbenő vadlibák, a nádasokban brekegő békák és majd a nyáron „tlkadó szőcskenyajak”.

A hortobágyi romantika megmaradt részéből az egykor gazdag, de most már teszegényedett város megélni nem tud, minden más birtokát elvették, ez az egy maradt meg, gondolni kell ennek jövődelmezővé, hasznalhajtóvá tételén, mert bizony a Hortobágy akkor is csak nagyon sovány, majdnem semmi hasznát sem hozott a városnak, amikor azon ezrével legeltek a jóságok, mivel alig jövedelmezett többet holdanként 1 pengőért.

Az idej esztendőben kevés jóság fog a Hortobágyon legelőzni. A kaszáló részeket mindenesetre le kell kaszálni, feltéve, ha lesz tavaszi eső és lesz szénajernés, aminek részben való lekaszálását a debreceni és környékbeli gazdálkodók bizonyára szívesen fogják vállalni.

A Hortobágyt mindenestre a város tulajdonában kell maradnia, legelőnek és kaszálónak. Ez a legelő a debreceni és alföldi úgynevezett „szilaj” állattenyésztésnek nélkülözhetetlen terepe, szántó területnek pedig nem alkalmas. Gondoskodni kell azonban arról a jövőben, hogy ez a nagy földterület jövedelmezőbb legyen. A Hortobágyt rossz vegyi és fizikai földművelésén kívül az a fő baja, hogy a klímája sivatszerű. Ha jó idő van sok tavaszi, nyári esővel, akkor százezer jóság is meghízik rajta, ha rossz az idő, akkor pár hét után egy jóságot sem tud eltartani.

Hogy ezen a bajon segítségünk a Hortobágyt feltétlenül bele kell vonni az alföldi öntözés és az alföldi fásítás programjainak tervébe. Legalább 15-20 százalékat — a szelidebb szikes részeket be kell fásítani. Ez nem lehetetlen feladat, hiszen az alföldi szikes legelőknél, így Püspökladány mellett is, már több, mint húsz éve folynak a szikes területek fásítási kísérletei és ezek bebizonyították, hogy alföldi szikes területeinket is lehet fásítani, természetesen nagy gondossággal és szakzerű munkával. Ha 2-3 évtized alatt öt-hatezer holdat sikerülne a Hortobágyból befásítani, akkor bizonyára a hortobágyi klíma is vesztene sivatszerűségéből, nagyobb lenne a nyári páráképződés és akkor a megmaradt kisebb terület is el tudna tartani ugyanannyi jóságot, mint azelőtt a nagyobb terület. A betelepített erdő az országunk oly nagy fokú fainségét egy kissé enyhítené.

A Hortobágy egy részének öntözés alá vétele biztosítana igen nagy mennyiségű szénát termelését. Természetesen ezeket a nagy feladatokat csak az állam segítségével lehetne megoldani, de ezt jogosan kérheti Debrecen városa hiszen több mint 20 ezer hold erdőt adott át az államnak.

A hortobágyi haltenyésztés maradványait kezében van, de re-

ELADOK-VESZEK hálósobát, úriszobát, kombinált butort, konyhát, zongorát, írógépet, varrógépet, férfi és női bundát, ruhákat, sparrhelmet, kályhát. **MEZEI** ószeres Vörösmarty-utca 12. szám.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Csütörtökön 6 órakor

Az ördög

Ketten egy jeggyel!

mélnünk kell, hogy abból is a városnak a jövőben nevesek szép jöveleme lesz, de a város polgárainak is fog jutni majd elegendő és olcsó halpaprikába való. A hortobágyi rizstermesztés szerintem csak addig bír gyakorlati jelentőséggel, amíg a távolkeleti országokból a nagyobb arányú rizs-

behozatal az európai országokba meg nem kezdődik.

Nem kergethetjük a mindig tovább tűnő délihábokat, sem a Hortobágyon, sem máshol. Hasznos gyakorlati kérdésekkel kell foglalkoznunk előre nézve és bizakodva.

Dr. RENYI ANDOR.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Husvét két napján

3-3 előadás

ekkor elnapolta és az elünn táruk elővezetését rendezte el. A mentőtanuk kihallgatásától a varratlan fordulat után előlért a népbíróság.

Cascoigne Tildy elnöknel

Tildy Zoltán köztársasági elnök hétón fogadta M. Gascoigne, a magyarországi brit politikai misszió vezetőjét és hosszabb szíves eszmecsere-t folytatott vele.

Miniszeri kiküldöttek tájékoztódnak a hajdúmegyei és debreceni mezőgazdasági munkálatakról

Az alispáni hivatalban értekezlet volt szerda délelőtt, melyre Debrecenbe érkeztek Gondai Béla miniszeri biztos, Radványi Sándor miniszeri biztos helyettese, Mártonffy Miklós miniszeri titkár és Kárász József gazdasági főfelügyelő. Az értekezleten megjelentek a főispán, alispán a megyei városok polgármesterei, a megyei termelési bizottságok elnöke és a Nemzeti Bizottságok elnökei.

Az értekezleten a kormány kiküldött tájékoztódnak a hajdúmegyei és debreceni mezőgazdasági munkák állásáról. Vigh István gazdasági felügyelő és a termelési bizottság elnöke tájékoztatták a kiküldötteket arról, hogy úgy a megyében, mint Debrecenben a legújabb eredményekkel, kedvezően haladnak a mezőgazdasági munkák.

RÁDIÓMŰSOR

Hírek napközben minden órában, 4 óra 10-től este 10-ig, 6-30; Félórás rádió: 7.05-től Könyvny. zene; 10.10: Regi ref. énekek; 10.30: Rádióiskola; 12.30: Szalonzene; 13.15: Zongoraszmok; 13.45: A brit sajtó; 14.20: Zongorasz. és énekszámok; 15.00: Trófea; Mann üzenete; 15.40: Magyar iródlom a Szovjet-Unióban; 17.00: Rádiózenekar; 18.15: Nagyheti áhitat; 18.50: Vonnegység; 19.30: A béke versei; 20.20: Néger dalok; 21.15: Néger dalok; 22.20: Művészlemez.

MOZIK MŰSORA

APOLLÓ MOZGÓ: Lakodalom, Jubileum, Ország filmek. Előadások: 3, 5 és 7 órakor. Vasár. és ünnepnap d. e. 11 órakor is.

PETŐFI MOZGÓ: Megható francia szerelmi történet: „Alkonyat”. Új amerikai híradó. Előadások: 3, 5, 7, vasárnap és ünnepnap d. e. 11 órakor is.

— Argentína május 31-ig 120 ezer tonna búzát bocsát az UNRRA rendelkezésére, a már szállított 30 ezer tonnán felül.

Divat cipőt
Vágó Zoltán
cipőüzletéből.
Piac-u. 33. Széchenyi-u. sarok.

Ballon kabát
férfi ruha
női kabát
szövet
bélésáru
Vágó Sándor
Piac-u. 33. Széchenyi-u. sarok.

Megjelent az iparigazolványok revíziójának végrehajtási utasítása

A szerdai hivatalos lapban jelent meg a kereskedelmi miniszter „Az iparigazolványok revíziójának végrehajtási utasítása.” A végrehajtási utasítás szerint az 1939. január 1. után kiadott iparigazolványok felülvizsgálását május 31-ig az 1939. január 1. előtti kiadottakat pedig június 1. és 30. között kell kéri. az illetékes elsőfokú iparhatóságoknál.

Az erre a célra szolgáló kérdőívet 50 ezer adópengőért lehet beszerezni az I. fokú iparhatóságnál, vagy a kereskedelmi és iparkamáránál. A kérvényeket az I. fokú iparhatóság a Kereskedelmi és Iparkamrához irányítja, ahol a szakmai érdekképviseletek és a szakszervezet képviselőiből álló véleményező bizottságok bírállják felül.

Különös figyelemmel lesznek a folyamodók szakmai megbízhatóságára, gyakorlatára. A véleményező bizottság javaslataival együtt kerül a kérvény a kereskedelmi miniszter elé. A kereskedelmi kormányzat különösen súlyt helyez arra, hogy a kereskedők és iparosok 1945-ben és 1946-ban milyen mértékben tettek eleget adó-, fizetési kötelezettségüknek. A végrehajtási utasítás külön pontban foglalkozik az aranybevéltő üzletek működésével és annak ellenőrzésével. Felülvizsgálja az aranybevéltő üzletek és ékszerüzletek iparendelvényét, hogy egyszers mindenkori végei vessenek annak a gazdasági életre káros tevékenységnek, amelyet egyesek az arannyal üzött spekuláció következtében kifejtettek.

Báró Vay László elmenekülése után lemondott az egyházkerületi főgondnokságról

Hosszú idő után a jövő csütörtökön tartja éves közgyűlést a Tiszántúli Ref. Egyházkerület, melynek elnökségéhez érkezett bejelentések szerint a kerület tagjai tekintélyes számmal jelennek meg ezalkalmából Debrecenben.

Igen nagyfontosságú egyházi kérdések kerülnek tárgyalásra. Bejelentik a kerületi főgondnok állás megüresedését és intézkednek az új főgondnok személyének megválasztására ügyben is. Vay László, a volt főgondnok mikor elmenekült Bécsbe, Baden bei Wienből még 1944 novemberében ajánlott levelet küldött az egyházkerületnek, amelyben bejelentette főgondnoki állásáról való lemondását. A levelet a múlt év teli hónapjában érkezett Budapestre Ravasz László püspök kezébe, aki azt nemrégiben juttatta el illetékes helyre, Debrecenbe. Vay levelet is előterjesztik a kerületi közgyűlésnek, mely azt tudomásul fogja venni.

Az egyházkerületi napok már április 23-án kezdődnek az eszperlis és gondnoki értekezlettel. Másnap a kerület összerterkekezletet tart, melyen a közgyűlés elé kerül összes ügyeket tárgyalják. Csütörtökön, április 25-én tartják meg a közgyűlést, melyet még aznap befejeznek. A következő napon bírósági tárgyalások lesznek. Az egyházkerületi nőszövetség szerdán délután tartja közgyűlést.

A villany, gáz, és víz díját újból emelik

A városi tanács ülésén a Villágitási Vállalat közölte, hogy megérkezett a szén szorzószámának felemeléséről szóló hivatalos értesítés. Eszerint a szorzószámot 240 ezerről 730 ezerre emelték fel, ami azt jelenti, hogy a villany, gáz, víz díját körülbelül a mostani egységár háromszorosára kell felemelni az országos rendelet következtében. A Villágitási Vállalat bejelentette, hogy az emelés nem érinti visszamenőleg a márciusi fogyasztást, viszont újabb árat áprilisra még nem állapít meg, mert olyan értesülést kaptak, hogy a szorzószámot a napokban újból nagyobb mértékben emelik és ha ez megtörténik, akkor állapíthatják majd meg, hogy milyen árszámolják és számlázzák majd ki az áprilisi fogyasztást. Az bizonyos, hogy a régi egységárhoz képest erős áremelkedés lesz.

Az egyházkerületi napok már április 23-án kezdődnek az eszperlis és gondnoki értekezlettel. Másnap a kerület összerterkekezletet tart, melyen a közgyűlés elé kerül összes ügyeket tárgyalják. Csütörtökön, április 25-én tartják meg a közgyűlést, melyet még aznap befejeznek. A következő napon bírósági tárgyalások lesznek. Az egyházkerületi nőszövetség szerdán délután tartja közgyűlést.

Hamis tanulás miatt a főtárgyaláson őrizetbe vettek egy tanút

A debreceni népbíróság dr. Illyés Gábor elnöke alatt működő büntetőtanácsa szerdán tárgyalta Szabó Gábor volt rendőrbiztos, józsa lakos, földműves büntügyét, akit népelénes büntetssel vádolt a népbüvészség. A vádirat szerint 1944 októberében olyan kijelentést tett a vádolt Józsa, hogy visszajönnek a németek és megnyerik a háborút. Vádlottak azzal is, hogy sértő kijelentéseket tett az egyik pártra és pártigazolványra és szidalmazta a kommunistákat.

amit a rendőrség előtt vallott, bosszúból állította a terhelő adatokat Szabó ellen, mert haragudott Szabó Gáborra, mivel az megverte.

Dr. Jakobinyi Béla népbüvésze erre kérte a tanu azonnali őrizetbe vételét, mert nyilvánvaló, hogy előzőleg hamis vallomást tett. A népbíróság ezt el is rendelte és a rendőrség a tanut azonnal őrizetbe vette. Ugyanakkor a többi tanu, akik előzőleg szintén terhelő vallomást tettek és most kihallgatásra vártak, a folyosóról nyomtalanul eltűntek, gyorsan eltávoztak. A népbíróság a tárgyalást

A tárgyaláson Szabó Gábor tanadta a vádakot és azt bosszú művének tulajdonította. Kihallgatta a népbíróság a fő terhelő tanut, Kovács János Debrecen, Poroszlay út 27. sz. alatti lakost, aki az elnök keresztkérdéseit alatt végül is beismerte, hogy nem igaz az,

KALAP Női kötöttáru ujdonság
FRANK-
különlegességek
nál, Arany Bika főbejárata.

HIREK

Egy tanító sorsa

A városi tanács foglalkozott a nagyerdő uszoda ügyével és úgy határozott, hogy ha az időjárás kedvező, akkor már május elején meg kell nyitni a nagyerdő uszodát. A napokban műszaki szemlért tartanak, hogy technikailag megnyitható-e akkorra az uszoda és strand. Ugyanakkor ki-mondotta a tanács, hogy a városi fürdőt nagypénteken reggel 7-1 óráig nyitva, vasárnap egész nap zárva, hétfőn 7-5-ig kell nyitva tartani. A fedett uszodát a nagy-közönség érdekében és úgy kell becsatolni az alkalmazottak munkaidőjét, hogy más napokon le-gyen megfelelő szabad napjuk. A Népfürdő már vasárnap megnyí-lik.

— Angolnyelvű ovodát akar fel-állítani Debrecenben Takács AL-bertné debreceni lakos és a vá-rostól városi épületet kért. A vá-roznak jelenleg nincs üresen álló lakása.

— Nagyszabású razzliát tartott Végő Dezső h. polgármester szer-dán délelőtt a zsidóvárosban. A raz-zia a zsidóváros területén tejet, olajat, répaszörpöt, vaját és más élelmiszert árusítóknak a tejjára áthelyezésére irányult, hogy il-ly módon az élelmiszerárúsítás a poros zsidóvárosról egészségesebb helyre legyen áttelepítve, más-részt a közegészségügyi ellenő-réssel gátat vessenek a nagyon el-szaporodott élelmiszerhamisítás-nak.

— Uj, megfelelő helyiséget kap a népbíróság. A debreceni népbí-róság hónapok óta helyiséghiány-nyal küzd. A Déry Múzeum elő-adótermét nem adja már át a vá-ro, a jelenlegi hely a rendőrség III. emeletén szűk, kicsiny, nem megfelelő. A Debrecenben időző dr. Jávor Iván, az igazságügy-mi-nisztériumba beosztott népügyész most tárgyal Óry főispánnal és a város vezetőségével és ígéretet kapott, kilátásba helyezték, hogy a napokban új, megfelelő nagyobb helyiséget kap a népbíróság.

— Felmentette a népbíróság Szabó István hajdúbözörményi városi tisztviselőt a népelélen büntéselemény vádjá alól. A nép-ügyész azzal vádolta, hogy Haj-dúbözörményben olyan kijelen-tést tett hivatalársai előtt, hogy közöljék vele, ha valamelyik zsi-dóra haragszunk, mert elviteli azokat a németekkel, amint ő már meg is tette ezt több esetben. A vádak nem nyertek beigazolást, így a népbíróság felmentette.

— Meghívó a debreceni Gyü-möleskereskedők Beszerző és Er-tékesítő Szövetkezte 1946. évi április hó 23-án délután 3 órákor székelyvár Vár utca 2. szám alatti évi rendes közgyűlést tart, mely-re a részvénnyeljárásokat ez-úton hívja meg. Tárgysorozat: I. p. Évi mérlegjelentés. II. p. Alapszabálymódosítás. III. p. Fel-ügyelőbizottság jelentése. IV. p. Pénztári jelentés. V. p. Felügyelő-bizottság újra választása. VI. p. Esetleges javaslatok és indítvá-nyok. Igazgatóság.

— Piri cipőüzlet áthelyezve új helyén is olcsón árusítja cipőúj-donságait, Csapó u. 41.

— Előfogytiglani kényszer-munkára ítélték Mosonyi Győzöt. A népügyészesség háborús büntét miatt emelt vádat Mosonyi Győző 41 éves nyugalmazott repülőszá-zados ellen, aki 1942-ben belépett a nyilas pártba. Szálasi kívánsá-gára vállalta a pártversenyzést, majd pedig tanfolyamot tartott tanfolyamos jelöltek számára. A Szálasi-puccs után Kovarcz Emil totális mozgósítási miniszterium-ban államtitkár lett. A népbí-róság a vádlottat előfogytiglani kényszermunkára és vagyonelkő-b-zásra ítélte. A népügyész súlyos-bításait feleltette.

— A sertések szállítása és le-vágása engedélyhez van kötve. A közellátásügyi minisztérium fel-hívja az érdekelteket figyelmét, hogy a fennálló rendelet értelmé-ben a sertések és malacok szállí-tása engedélyhez van kötve és a száz kg-on aluli sertés levágása a kényszervágon kívül tilos. A közellátásügyi kormányzat fel-hívja az összes rendőrhatalmokat, hogy sertéseket engedély nélkül szállítsanak, illetőleg vágási en-gedély nélküli sertéseket levágni nem szabad.

— Figyelem! Friss hal minden-fajta. Hatvan u. 29. Bent az ud-varban.

Hirek hadifoglyokról

Focsániban van Debreceni Ká-roly hdgy. Hajdúhadház. — A moszkvai Vöröskereszt által to-vábbított levele van dr. Lipcsel Jánosné Debrecen, Tancsics utca 42-b. alatti lakosnak. Levelet át-veheti Budapest Dessewffy u. 24. sz. alatt.

— Rendes bíróság tárgyalja és nera rögtönítelőbíróóság a biharke-resztes, rabló bűnügyét és nem kerül rögtönítelőbíróóság elé Sütő Sándor és Diószegi István de-receski lakos sem, akik Derecs-kén követtek el éjjel betörést. — Horvát Sándor, az elfogott törös rabló ügyében még nem döntött az igazságügyminiszter.

— A debreceni népbíróság szer-dán tárgyalta Geguss Endre 42 éves számvényvő erdész népelélen bűnügyét. Geguss a halápi erdő-hivatalnál dolgozott, mint számvé-nyvő erdész akkor, amikor a zsi-dó munkaszolgálatosok is erdőt irtottak. A vádat szerint Geguss a munkaszolgálatosok előtt olyan kijelentést tett, hogy „a zsidók-nak is jobb lesz ha a németek nye-rik meg a háborút, mert kiirtják a zsidókat máskülöbön” és ezál-tal agitációs beszédet tartott. A bíróság sok tanút hallgatott ki és igazsággal fűtött tárgyalás után Geguss nyolc hónapi börtönrre ítélte. A népügyész súlyosbításért, a védő felmentésért feleltette.

— Elgázolta egy ismeretlen autó a Kassa úton Jandrik Ist-vánné Sámsoni-úti lakost. Borda-tórésszel és belsőerüléssel szállí-tották a kórházba.

— Bűnügyi krónika. Hajagos Béla elepi tanyájára behatoltak is-meretlen tettesek és másfélmil-liárd értékű ruhaneműt ellopak.

— Jeges Lajos Miklós-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen is-meretlen tolvaj ellen, aki a laká-sára besurrantva két aranygyűrűt és egy tavaszi felöltőt ellopott. — Zondi István mákeperési-úti lakost ismeretlen tettesek megtámadták és lefűtötték a nagyhídon. 24 mil-lióját és kabáját elvitték. — Szo-doró Jánosné hajdúbözörményi lakos feljelentést tett ismeretlen zsebtolvaj ellen, aki a Kassa úton ellopta pénztárcáját 43 millióval és fontos iratokkal. — Drótos Im-re nyiregyházi lakostól ismeretlen tettesek ellopak két bőrdíjút a debreceni vonaton 900 millió ér-tékben. — Elfogta a rendőrség Keres Dánielné hajdúhadházi lak-ost, aki a zsidóvárosban Tóth Elek árustól négy férfifinget lopott. Az előállított nehéz anyagi helyzeté-vel védekezett, hét kisgyermek-e van és nagy nyomorban élnek, azért követel el tetét. — Herpay Zsombor klinikai tanársegéd mo-torkerékpárját néhány napja el-lopta ismeretlen tettes. A nyomo-zók a motorkerékpárt most meg-találták a Köztemetőben a Krem-atórium mögé elrejtve.

— Adópengőben kell fizetni a városi bélyegilletéket, úgy határo-zott a városi tanács.

— Rohammunka a városházán. A városházán körülbelül ezer má-zsa tüzfűt vágtak fel, amely már a jövő évi tüzelést, fűtést szolgálja. A nagymennyiségű fűt a vá-rosi tisztviselők rohammunka ke-retében szállították le a pincébe és raktározzák el. A rohammunkát csütörtökön délelőtt tartják meg úgy, hogy a feleket azért kiszol-gálják és az irodai munkát is el-végzik.

— A debreceni egyházmegyénel megüresedett két tanácsbírói ál-lásra beérkezett szavazatokat teg-nap bontották fel. A tanácsbírói állásokra Porzsolt Ferenc dom-b-rádi és Karácsony András békési lelkipásztorokat, az egyházköri-let egyik jegyző állására pedig Var-gha Károly nyirbátori lelkeszt vá-lasztották meg.

FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRT
husvét vasárnapján este 9 órá kezdettel reggelig tartó

TAVASZI-BÁLT

rendez
az ARANY BIKÁ nagytermében.
Szépségverseny. — Amerikai posta. — Konfetti. — Szerpentín.
Kitűnő cigány- és jazz-zene!
BUFFET!
Hozott ételek és italok elfogyasztására helyiség biztosítva van.
Jegyelővétel a Párt Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. alatti helyiségében
reggel 8-6-ól este 6 óráig.

Vonatkorlátozás Húsvét két napján

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a húsvéti ünnepekkel kap-csolatban a MÁV. Üzletvezetőség vonalain az alábbi menetrend-módosításokat rendeltek el:
1. F. hó 17-től, szerdától kezd-ve Debrecen—Füzesabony állomá-sok között az 5526 és 5527 sz. sze-mélyvonatokat helyezzük ferga-lomba. Ezzel kapcsolatban f. hó 18-tól kezdve Debrecen—Tiszafü-red állomások között az 5532 és 5533 sz. vonat elmarad.
2. Szénnel való takarékoskodás miatt a húsvéti ünnepek két nap-ján f. hó 21-én és 22-én az alábbi személyszállító vonatok nem köz-lekednek:
Budapest—Szolnok—Debrecen—Nyiregyháza: 1712/a/1828, 1827/1713.
Debrecen—Kisvárdra között az 1819, 1820.
Kassa—Nádudvar között az 5447/5472, 5473/5476, 5473/5448.
F. hó 21-én, húsvét vasárnap el-maradnak:
Püspökladány—Szeghalom kö-zött az 5364.
Püspökladány—Debrecen között az 1721.
Püspökladány—Biharkeresztes—Biharpüspöki között az 536/598/4732.
Debrecen—Füzesabony között

az 5526.
Debrecen—Nyirbárány között az 1738.
Debrecen—Tiszalök között az 5648.
Debrecen—Nagyléta-Vértes kö-zött az 5848.
Nyiregyháza—Csenger között a 6126 sz. vonatok.
F. hó 22-én, húsvét hétfőn el-maradnak:
Püspökladány—Szeghalom kö-zött az 5367.
Püspökladány—Debrecen kö-zött az 1722.
Püspökladány—Biharkeresztes—Biharpüspöki között a 4725/585/537.
Debrecen—Nyirbárány között az 1737.
Debrecen—Füzesabony között az 5527.
Debrecen—Tiszalök között az 5637.
Debrecen—Nagyléta-Vértes kö-zött az 5847/a/5847.
Nyiregyháza—Rakamaz között a 2320, 2327, 2324, 2323.
Nyiregyháza—Csenger között a 6127 sz. vonatok.
Természetesen: f. hó 23-tól kezd-ve az összes eddig közlekedő sze-mélyszállító vonatok továbbra is közlekedni fognak MÁV. Üzlet-vezetőség

A rendőrség őrizetbe vette Orsós János Imre professzort

A rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette Orsós János Imre egyetemi tanárt, akinek igazolási ügye a napokban nyert befejezést. A debreceni rendőrség Budapest-ről bevezetett egész sereg levélt, melyet Orsós János bátyjához, Orsós Ferenchez intézett, részben pedig Orsós Ferenc azokat öccse érdékében írta. A levelekből a rendőrség megállapítása szerint teljes mértékben kiténik Orsós János jobboldali beállítottsága. — Előkerült egy még 1938-ban Szol-nokról bátyjához írott levele, melyben Durst nevű sváb orvos érdekében egy orvosválasztás kap-csán az ellenjelt Juhász nevű orvosról így írt: „Juhász egy nem megbízható, parasztfiú. Felesége zsidó!” Más helyen ezt közli róla: „Az mondta, majd megmutatom annak a svábnak!” Mindezek 1938-ban alkalmasak voltak arra, hogy Juhász további pályafutását el-vágyják — állapította meg a nyo-mozás. 1941-ből kelt levélben ugyancsak Orsós Ferenchez ír a szegedi egyetemről, Szentgyörgyi professzorokról: „A szegedi bár” ez az új egyetem jól indul. Vajon mikor fogják a megendovidej ki-tűzni. A karban 5 zsidókapcsolatú tanár van!” A bűnlekek között szerepel Orsós Ferencnek öccse debreceni jelölésével kapcsolatban Hóman kultuszminiszterhez írott levele. „melyben melegen prote-sztálja Orsós Jánost, továbbá a Debreceni Újság—Hajdúföld száma melyben beszámol Orsós János Imrénék a Bárony-serlegrácsorán tartott jobboldali beszédéről. Az ügyben a kihallgatások még foly-nak.

Elegánsan akar járni?
Készíttesse ruháját
Bernáth Lajos
úri és egyenruha szalonjában
pénzért, fiért, elismerésért,
stb. Arany János és Piac ut-
ca sarok, I. emelet.

„Terka“ kozmetika
Miklós-utca 4.
Egyéni arcápolás. Biztos
hatású szépítő kurák.

BUTOR
nagy választékban. Hálók, ebédők.
kombinált szobák, konyhák.
Bernáthnál
Piac-u. 28. Gambinus átjáróban.

LAKODALMI ÉS ÜNNEPI
TERTESHEZ evőeszközök, ab-
roszt és egyéb felszerelést köl-
csönözök 6-tól 120 személyig.
NAGY MIHÁLY vendéglős,
Nagyerdő 10. szám. „ERDEY
SÖNTÉS” HÖSÖK SZOBRA
MÖGÖTT.

FIGYELEM! Varrógép, ke-
rékpár, rádió, gramofon ja-
vítás. — Autogénhegesztés!
HORVÁTH TIHÁNER
műszerész-mester Deák Ferenc u. 9

Mielőtt arany, ezüst,
brillians ékszerét
eladja,
mutassa meg
Szelecsényinek
Sas-utca 2. szám.

PAPRIKA
Cigarettapapír
Schmoll paszta
Pergamentpapír
Gyufa, rövidáru
Fahidi József
Simonffy-utca 6. szám.

Ne tévessze el a címet!
ARANY beváltás
ENGEL ékszerésznél a
BENYÁTS árúházban.

